

Dagsordener og referater

Udvalg: Udvalget for Vækst & Klima 2022-2025

Mødedato: 3. juni 2024

Mødested: Hedensted Rådhus

68. Igangsætning af planlægning for et solcelleanlæg mellem Uldum og Hesselballe

Sagsnr.: 01.02.00-P16-5-23 Sagsbehandler: Lise Grosen Hau

Beslutningstema

Kommunalbestyrelsen skal beslutte, om der skal igangsættes planlægning for et solcelleanlæg mellem Uldum og Hesselballe, og om der skal sættes vilkår til planlægningen. Kommunalbestyrelsen skal samtidigt tage stilling til idéerne og forslagene fra indkaldelsen af idéer og forslag.

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Historik

- Den 4. september 2023, under punkt 107, besluttede Udvalget for Vækst & Klima, at forvaltningen skulle arbejde videre med to projekter med henblik på lokalplanlægning
- Den 4. december 2023, under punkt 156, besluttede Udvalget for Vækst & Klima, at der indledningsvis skulle indkaldes idéer og forslag til planlægningen i 4 uger, og at der skulle indkaldes til et borgermøde den 17. januar 2024 i Uldum Forsamlingshus.

Sagsfremstilling

Hedensted Kommune har modtaget en anmodning fra PEAK Wind om at udarbejde planlægning for en solcellepark mellem Uldum og Hesselballe. Planlægningen vil indebære, at der udarbejdes en lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, miljøvurdering af planerne og en miljøvurdering (VVM) af det konkrete projekt.

I forbindelse med indkaldelse af idéer og forslag til projektet den 4. januar 2024 – til den 1. februar 2024 har der været fremlagt et projektlayout fremsendt af projektudvikler 6. november 2023, se bilag 1. Efterfølgende har projektudvikler den 16. maj 2024 fremsendt et nyt projektlayout, se bilag 2, der afviger fra det, der har været offentligt fremlagt i forbindelse med idéfasen på følgende punkter:

- I idéoplægget omfatter plan- og projektområdet et bruttoareal på cirka 90 hektar, hvoraf solcelleanlægget udgør cirka 60 hektar, mens op til 30 hektar anvendes som friholdelsesarealer, plantning af læhegn eller særlig beplantning, stier og rekreative områder, samt initiativer der tillægges værdi af naboer og lokalsamfund.
- I det reviderede projektlayout fra 16. maj 2024 udgør plan- og projektområdet et bruttoareal på cirka 79,72 hektar, hvor det maksimale byggefelt til solceller og tekniske anlæg vil være på 60 hektar, herunder areal til step-up transformer på 0,81 hektar. Inden for projektområdet vil der være følgende arealforbrug: randbeplantning på cirka 5,16 hektar, solcelle- og bygningsfrie zoner omkring §3-beskyttet natur og diger på cirka 1,83 hektar, solcelle- og bygningsfri zone omkring gasledning/faunapassage på cirka 2,1 hektar, friholdelsesareal til service og skygge på cirka 2,51 hektar, areal til interne servicevej på 0,76 hektar, samt øvrige friholdelsesarealer til naturforbedrende forhold samt projektoptimering på 6,53 hektar.

- Projektområdet er tilrettet og ligger uden for negative arealer for opførelse af solcelleanlæg i Kommuneplan 2021-2033.
- I kommuneplanen er der angivet retningslinje for, at nye solcelleanlæg som hovedregel skal placeres med en minimumafstand til boliger på 200 meter. Projektudvikler har i forbindelse med projektet indgået naboaftaler med alle på nær en enkelt nabo, hvorfor udvikler har tilpasset projektet, så det overholder kommuneplanens retningslinjer angående minimumafstand på 200 meter til beboelsesejendomme.
- I idéoplægget er der areal friholdt for solceller omkring alle søerne og ind til alle søerne – der fremstår som frie passager for dyr til søerne. I det reviderede projektlayout fra 16. maj 2024 er der ikke friholdt areal for solcellerne rundt om søerne, men kun på selve søernes areal, og der er heller ikke friholdt areal ind til alle søerne. Desuden er der placeret solceller oven på én af søerne.
- I idéoplægget er der ikke markeret faunapassager, kun friholdte arealer ind til alle søerne og langs de beskyttede diger. I det reviderede projektlayout per 16. maj 2024 er der markeret én faunapassage tværs gennem området med en bredde på cirka 20 meter.

Plan- og projektområdet i det reviderede projektlayout fra 16. maj 2024 er afgrænset i henhold til vejbyggelinje, økologisk forbindelse samt afstandszoner på 200 meter til omkringliggende beboelse, hvor der ikke er indgået en frivillig kompensations- eller salgsoptionsaftale. Der er udlagt en cirka 20 meter bred faunapassage, der følger den solcelle- og bygningsfri zone, der i forvejen er reserveret omkring gasledningen, der løber igennem projektområdet. Projektudvikler lægger op til, at der kan udlægges yderligere faunapassager og andre tiltag i forbindelse med tilretning af projektarealet, og det sker gennem lokalplanen/miljøvurderingen.

Forvaltningen har fremlagt hele projektudviklers ønske med det reviderede projektlayout per 16. maj 2024.

Solcelleanlægget i det reviderede projektlayout vil kunne dække elforbruget for cirka 17.000 husstande bestående af fire personers årlige elforbrug (ud fra en antagelse om, at det årlige forbrug for en 4 personers familie er på 4.450 KWh) eksklusiv elbiler og varmepumper. Området er beliggende mellem Vestvejen og Hesselballe, syd for Uldum. I dag bruges projektområdet til landbrugsjord. Se kort over planområdet på bilag 3. Projektet er nærmere beskrevet i projektbeskrivelsen/ansøgningen, se bilag 4.

Indledende debatfase

Før udarbejdelsen af sådanne planforslag skal Kommunalbestyrelsen indkalde ideer og forslag i minimum 4 uger. Der blev indledningsvis indkaldt idéer og forslag til planlægningen fra den 4. januar 2024 – til den 1. februar 2024. Indkaldelse af idéer og forslag kan ses på bilag 5. I forbindelse med debatfasen har der været afholdt et borgermøde onsdag den 17. januar 2024 i Uldum Forsamlingshus.

Der er kommet 15 idéer og forslag til planlægningen. Desuden har forvaltningen den 5. september 2023 modtaget en underskriftsindsamling mod projektet med 60 underskrivere. Notat over bemærkningerne kan ses på bilag 6 og de samlede bemærkninger og underskriftsindsamlingen kan ses på bilag 8.

Idéerne og forslagene handler om:

- gasledning gennem området
- solcelleanlæg eller kabelanlæg inden for vejbyggelinjen forudsætter Vejdirektoratets tilladelse
- ønske om at nedgravet kabel ikke føres gennem Ølholm, da der har været gravet op flere gange de sidste par år
- bekymring om yderligere trafik på vejnet
- lysrefleksioner fra anlægget
- bekymring om beplantningsbæltet vil skjule anlægget hurtigt nok
- dyrs bevægelse gennem området og trafiksikkerhedsforhold i forhold til dette
- ødelægge naturen og dyrelivet ved søerne
- forslag til rekreativ anvendelse ved søerne og grusstier rundt om anlægget
- støjgener fra anlægget og akkumuleret støj med to store nærliggende veje samt placering af invertere og transformerstation for at mindske støjgener
- anlægget vil skæmme og mindske herlighedsværdi for området
- konsekvenser for Hesselballe by og dens tiltrækningskraft med anlægget
- værdiforringelse af ejendomme i området, uvished i forhold til om ejendommene kan sælges, samt bekymring om underkompensation med værditabsordningen
- kompensation til naboejendomme med anpart i anlæg og billig strøm
- ikke fair behandling af en naboejendom med uvished om projektudvikler ville købe ejendom eller ej
- god dialog med projektudvikler i forbindelse med salgsaftale for naboejendom
- ønske om en hurtig planproces for projektet, så naboejendomme med salgsaftale hurtigt kan komme videre
- mindre fødevarerproduktion, da der udtages landbrugsjord
- miljøforurening og co2-udledning, samt metanudledning ved fåre-afgræsning
- støjvold (ikke ved projektområdet) på Uldum-siden af Vestvejen med skovrejsning og rekreative aktiviteter (vil kræve lokalplan)
- indsigelse mod støjvold på Uldum-siden af Vestvejen på grund af støjrefleksion
- støtte Hesselballe Vandværk med Grøn Pulje-midler
- ønske om alternativ placering, hvor færrest mulige borgere påvirkes af projektet,
- ønske om menneskeskabte anlæg placeres efter en samlet tilgang for at minimere indvirkningen på naturen og lokalsamfundet.
- ønske om at områder uden store anlæg og industri friholdes for denne slags initiativer
- forslag om alternativ placering med solcelleanlæg på kommunens og virksomheders tage.

Projektudvikler har fået mulighed for at komme med bemærkninger til indkomne hørings svar, se bilag 7.

Projektudvikler har kommenteret, at de vil tilpasse projektet efter følgende:

- vil tilpasse projektet i forhold til gasledningen gennem området
- vil respektere vejbyggelinjen
- vil i udformningen af det endelige projektlayout tage til efterretning, at der er en problematik med placering af solceller i den sydvestlige del af området i forhold til terrænet og synlighed af anlægget
- vil i videst muligt omfang friholde mergelgravene i udformningen af det endelige projektlayout
- vil belyse påvirkning af natur og dyreliv i miljøredegørelsen.
- vil antirefleksbehandle solcellerne
- vil forsøge at placere invertere og transformerstationen længst muligt fra beboelse med udgangspunkt i, at det skal genere færrest mulige
- vil overholde alle regler og retningslinjer fra Miljøstyrelsen angående støj i det åbne land

- vil så vidt muligt føre kabeltracéet uden om Ølholm by. Den endelige kabelføring vil forventeligt etableres over marker i samarbejde med markejere på frivillige aftaler og eventuelt med inddragelse af kommunen
- vil forsøge at skabe rekreative områder omkring Hesselballe, som vil bidrage til at øge områdets tiltrækningskraft for potentielle nye beboere
- tilbyder yderligere midler til lokalområdet ud over Grøn Pulje-midler

Det er forvaltningens vurdering, at mange af indsigelserne er emner, der vil blive behandlet i forbindelse med den konkrete planlægning og miljøvurdering, som skal udarbejdes sideløbende med planerne. En del af indsigelserne går dog på emner, som har en politisk dagsorden. Der er mange interesser i solcelleprojekter som skal afvejes, som en del af den politiske proces.

Forvaltningen foreslår, på baggrund af de indkomne idéer og forslag, at følgende bliver indarbejdet i den kommende planlægning:

- at gasledningen og dens respektafstand respekteres
- at vejbyggelinjen for Vestvejen respekteres
- at solcellepanelerne antirefleksbehandles
- at der sikres adgang til søer for dyrelivet
- at der sikres hensynstagen til dyrelivets bevægelse gennem området
- at invertere placeres længst muligt væk fra boliger og haver/udeopholdsarealer
- at det undersøges om transformerstationen kan ligge længst væk fra boliger og Hesselballe by

Det er op til Kommunalbestyrelsen, om der skal sættes vilkår til planlægningen for et solcelleanlæg ved Uldum og Hesselballe, og i så fald hvilke.

Lokalplan og kommuneplantillæg

Planområdet er ikke omfattet af rammerne i Hedensted Kommuneplan 2021-2033. En realisering af det ønskede projekt kræver, at der udarbejdes et kommuneplantillæg og en lokalplan for området. Rammeområdet vil blive udlagt til teknisk anlæg med en maksimal højde på solpanelerne på 3,2 meter, et beplantningsbælte på 3-6 rækker bestående af hjemmehørende arter, interne serviceveje og nødvendige teknikbygninger. Der ønskes mulighed for både solceller på faste stativer eller stativer, der kan dreje sig efter solen.

Projektområdet udgør et areal på cirka 79,72 hektar, hvor det maksimale byg-gefelt til solceller og tekniske anlæg vil være på 60 hektar. De resterende knap 20 hektar skal anvendes som friholdsarealer til plantning af læhegn eller sær-lig beplantning, stier og rekreative områder. Planområdet er større end de 60 hektar i den strategiske energiplan.

Det samlede projekt skal nettilsluttes ved en eksisterende transformerstation på Kandsborgvej 14, 7160 Tørring. Det nye kabelanlæg skal udføres som et nedgravet kabel, og det endelige forløb er endnu ikke fastlagt. Debatoplægget,

bilag 5, beskriver tre mulige kabelruter.

I forbindelse med den videre planlægning skal der tages højde for:

- Økologiske forbindelser og beskyttede naturtyper i området i form af søer.
- Passage gennem området for både mindre dyr (under hegn) og vildt (i grønne korridorer).
- Beskyttede sten- og jorddiger.
- Området grænser op til vandløb, blandt andet Hesselballe Bæk, der afleder vand gennem Natura 2000-områder. Tilstanden af vandløbssystemet, der er registreret som beskyttet, må ikke forringes.
- Drikkevandsinteresser, beskyttelse af grundvand, vandværksboring 300 m zone og indvindingsoplande.
- Lavbundsarealer.
- Oversvømmelse eller erosion – Områder der kan blive udsat for oversvømmelse.
- Støjbelastet areal i form af fælles planlægningszone for støj og vej. Projektudvikler skal overholde Miljøstyrelsens støjgrænser.
- Vejbyggelinjer.
- Oversigtsforhold ved vej, afstand til beplantningsbælte og sikkerhedszone langs vejen.
- Specifik geologisk bevaring.

Forvaltningen foreslår at udarbejde lokalplanen efter følgende overordnede retningslinjer:

- Området disponeres efter principper vist på bilag 2
- Området må anvendes til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg
- Zonestatus forbliver landzone
- Lokalplan skal give bonusvirkning

Strategisk Energiplan 2023-2030

Kommunalbestyrelsen har på deres møde den 21. december 2022 godkendt Den Strategiske Energiplan. Planen er et politisk aftaledokument, som opstiller en række nye politiske principper for større VE-anlæg i Hedensted Kommune.

Følgende politiske principper kan der stilles krav om i planlægningen for det ønskede solcelleanlæg ved Uldum og Hesselballe:

- Solcelleanlæg må som hovedregel ikke overstige 60 hektar med undtagelse af områder, hvor der etableres energiparker. Solcelleanlæg må som hovedregel ikke overstige 150 hektar i områder til energiparker.
- Solcelleanlæg i landzone skal i udgangspunktet søges placeret på plane, jævne arealer. Yderligere skal opsætning på et landskabsmæssigt plateau undgås.
- Den afskærmende beplantning til solcelleanlæg skal bestå af en blanding af træer og buske kombineret med lav busk- og bundbeplantning, så anlæggene dækkes fuldt. Der skal plantes udelukkende hjemmehørende arter og gerne egnskarakteristiske. Beplantning skal efter 5 vækstsæsoner fremstå sammenhængende og dækkende. Beplantningen skal indeholde en andel stedsegrønne planter, for at sikre en vis dækning af udsynet til anlægget i vinterhalvåret. Beplantningen skal være 60-80 cm højt på plantetidspunktet.

- Der skal foreligge fotorealistiske visualiseringer af solcelleanlægget med henblik på at påvise den landskabsmæssige påvirkning.
- I den udstrækning det kan lade sig gøre, forventes det, at projektforslaget indeholder elementer, der fremmer sociale, læringsmæssige og rekreative formål i lokalområdet.

Følgende er politiske principper, der ikke er lovhjemmel til at stille krav om i planlægningen, men som er relevante i forhold til det ønskede solcelleanlæg ved Uldum og Hesselballe:

- Der skal foreligge en redegørelse af solcelleanlæggets forventede klimamæssige tilbagebetalingstid, for eksempel ved en LCA-analyse.
- Projektforslaget skal redegøre for anlæggets forventede levetid, for at kommunen kan tilgodese et midlertidighedsprincip i planlægningen.
- Projektforslaget skal kunne redegøre for den forventede tidshorisont for tilslutning til elnettet.
- Projektejer skal sikre, at der i forbindelse med ansøgningen og i den videre proces arbejdes for lokal forankring af VE-anlægget.
- For at sikre ovenstående punkt skal der fra projekttejer foreligge dokumentation for foretaget tidlig og reel borgerinddragelse i ansøgningen, samt en udarbejdet plan for det videre arbejde med borgerinddragelse og eventuelt lokalt medejerskab.

Ovenstående principper vil der skulle stilles krav om i anden sammenhæng.

Miljøvurdering

Planlægningen skal miljøvurderes, idet den omhandler et projekt nævnt på bilag 2, der omfatter et mindre område på lokalt plan, som vurderes at kunne have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Beslutningsproces

Den kommende planlægning vil være af principiel karakter. Kommunalbestyrelsen skal derfor behandle både forslag og endelig vedtagelse af planlægningen. Det fremgår af beslutningen på mødet den 26. oktober 2022, punkt 204.

Hvis sagen ikke godkendes af udvalget, afsluttes sagen, og sendes derfor ikke videre til Kommunalbestyrelsen.

Kommunikation

Beslutningen meddeles ansøgeren.

Der har været afholdt en indledende debatfase fra den 4. januar 2024 – til den 1. februar 2024 ifølge planlovens § 23c.

I forbindelse med debatfasen har der været afholdt et borgermøde onsdag den 17. januar 2024 i Uldum Forsamlingshus. På mødet har Hedensted Kommune præsenteret planlægningsprocessen og bygherre har præsenteret det konkrete solcelleprojekt.

Hvis det godkendes at igangsætte planlægningen, vil der skulle udarbejdes et afgrænsningsnotat til miljøvurderingen af planerne og en miljøvurdering af det konkrete projekt, som sendes ud til berørte myndigheder og offentligheden. Bemærkninger hertil vil indgå i den endelige miljøvurdering.

Når forslag til planerne og den tilhørende miljøvurdering er færdige, vil de blive fremlagt politisk og derefter sendt i 8 ugers offentlig høring i henhold til planlovens § 24-26. Efter denne høringsperiode vil forvaltningen behandle de indkomne bemærkninger og forelægge dem politisk til en endelig vedtagelse med anbefalinger til eventuelle tilretninger af projektet.

Lovgrundlag

Lokalplan udarbejdes efter Lov om planlægning, LBK nr. 223 af 1. marts 2024, § 13 stk. 2.

Kommuneplantillægget udarbejdes efter Lov om planlægning, LBK nr. 223 af 1. marts 2024, §23c.

Miljøvurdering og miljøkonsekvensrapport (VVM) udarbejdes efter: Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM), LBK nr. 4 af 3. januar 2023 med senere ændringer, § 8, stk. 1 og §§ 19 og 20.

Forvaltningen indstiller,

- at der skal tages stilling til de indkomne høringssvar,
- at det besluttes, om planlægningen for et solcelleanlæg mellem Uldum og Hesselballe skal igangsættes,
- at det besluttes, om der skal sættes vilkår til planlægningen som beskrevet i sagsfremstillingen,
- at det besluttes, om der skal stilles krav om de politiske principper for større VE-anlæg, der jævnfør sagsfremstillingen er mulighed for at stille krav om i planlægningen for et solcelleanlæg mellem Uldum og Hesselballe.
 - Herunder at der tages stilling til at planområdet er større end de 60 hektar i den strategiske energiplan

Beslutning

Udvalget for Vækst & Klima besluttede at udsætte behandlingen af sagen, da udvalget ønskede at se et forslag hvor

- linjeføringen for tilslutning til elnettet gennem Ølholm by ikke fremmes, og
- kvaliteterne fra forslaget, der blev udsendt i debatfase for indkaldelse af ideer og forslag, genindføres i projektet, herunder til eksempel bevaring af eksisterende læhegn, større afstande til naturelementer, friareal omkring Hesselballevej, udsparinger i kanten af parken.

Udvalget for Vækst & Klima er indstillet på at anbefale planlægningen af et solcelleprojekt med et nettoareal på 60 ha igangsat, såfremt et revideret projektoplæg lever op til de oprindelige tanker i projektet.

Bilag

BILAG Bilag 1 - Projektlayout fremlagt ved idéfasen januar-februar 2024

BILAG Bilag 2 - Revideret projektlayout fra 16. maj 2024

BILAG Bilag 3 - Kort med planområde og matrikler

BILAG Bilag 4 - Projektbeskrivelse og ansøgning fra 10. januar 2023

BILAG Bilag 5 - Indkaldelse af idéer og forslag

BILAG Bilag 6 - Behandling af høringssvar

BILAG Bilag 7 - Projektudviklers svar på bemærkninger

BILAG Bilag 8 - Samlede bemærkninger